

هدف از چکیده نویسی، راهنمایی محققان و صرفه جویی در وقت آنها در زمینه گردآوری و انتخاب اطلاعات و نیز کمک به تحقیق و تصمیم گیری است

کتاب حاضر با عنوان «چکیده تحقیقات وزارت آموزش و پرورش در سال ۱۳۸۰» مجموعه‌ای است از چکیده‌نگاری و گزیده‌گویی از طرح‌های تحقیقاتی، پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد و دکتری که در راستای «مانایی» و پایداری پژوهش‌های انجام شده در وزارت آموزش و پرورش و به منظور دسترسی سریع‌تر خوانندگان به اطلاعات تهیه شده است

طرح‌های تحقیقاتی، پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد و دکتری که در راستای «مانایی» و پایداری پژوهش‌های انجام شده در وزارت آموزش و پرورش و به منظور دسترسی سریع‌تر خوانندگان به اطلاعات تهیه شده است. مخاطبان آن اندیشمندان، دانش‌پژوهان و عموم کارگزاران نظام تعلیم و تربیت و دانشجویان رشته‌های مختلف علوم تربیتی کشور هستند.

در این کتاب مشخصات کتابشناختی آثار، همراه خلاصه‌ای نظام‌یافته از محتوای آن، درج شده تا جوینده پیش از مراجعه به متن اصلی از محتوای آن آگاه گردد، حاوی آخرین یافته‌های پژوهشی بوده و به صورت ادواری منتشر می‌شود.

کتاب پس از دیباچه و مقدمه، ۷ بخش اصلی دارد. بخش اول مربوط به نمایه عناوین طرح‌ها و پایان‌نامه‌های سال ۱۳۸۰ است. بخش دوم متن شامل چکیده ۲۸۰ طرح تحقیقاتی وزارت آموزش و پرورش است. بخش سوم چکیده پایان‌نامه‌های مربوط به رشته‌های علوم تربیتی کشور (۲۱۳ عنوان پایان‌نامه) است. بخش چهارم، پنجم، ششم و هفتم به ترتیب شامل نمایه‌های پدیدآور، نمایه کدبازیابی، نمایه موضوعی و نمایه موضوعی لاتین می‌باشد. دسترسی سریع‌تر به متن چکیده‌ها، از سه طریق امکان‌پذیر است؛

گزینش نموده و به متن چکیده موردنظر را می‌رسیم. مقطع زمانی این چکیده‌نامه سال ۱۳۸۰ است. شیوه تنظیم چکیده‌ها، به ترتیب الفبای عنوان مدرک است؛ یعنی پس از شماره بازیابی و نام پدیدآورنده، مشخصات کتابشناختی طرح‌ها و پایان‌نامه‌ها به ترتیب الفبای عنوان آمده است. اطلاعات کتابشناختی هر طرح و پایان‌نامه به شرح زیر است:

۱. شماره بازیابی؛
  ۲. نام و نام خانوادگی پدیدآورنده؛
  ۳. عنوان پایان‌نامه؛
  ۴. مقطع پایان‌نامه؛
  ۵. نام دانشگاه یا محل تألیف طرح و سال نگارش پایان‌نامه و طرح.
- بعد از اطلاعات کتابشناختی، چکیده قرار گرفته است. در هر چکیده، جامعه آماری پژوهش، ابزارهای گردآوری اطلاعات، و روش نمونه‌گیری به‌طور خلاصه شرح داده شده است. در ادامه هدف پژوهش، نتایج، کلیدواژه‌ها و ناظر طرح (در مورد طرح‌های تحقیقاتی) و اساتید راهنما و مشاور (در مورد پایان‌نامه‌ها) آمده است.

(الف) در صفحات ابتدای کتاب، عناوین پایان‌نامه‌ها و طرح‌های تحقیقات جداگانه، به ترتیب الفبا تنظیم شده‌اند. پس از انتخاب یک عنوان در جداول جداگانه، می‌توان نام پدیدآور، کد بازیابی و شماره صفحه‌ای که چکیده مورد نظر در آن لحاظ شده را روی آن یافت و با رجوع به آن صفحه، متن چکیده مرتبط را مطالعه کرد.

(ب) در صفحات انتهایی کتاب، نمایه‌های موضوعی به ترتیب الفبا تنظیم شده‌اند. کد بازیابی چکیده‌های مرتبط در مقابل کلیدواژه موضوع دلخواه لحاظ شده است، با گزینش کد یا کدهای بازیابی موردنظر، به جدول کدهای بازیابی ارجاع داده می‌شود، در مقابل کدبازیابی انتخاب شده، شماره صفحاتی از کتاب که متن چکیده یا چکیده‌های مرتبط در آن قرار دارند، نوشته شده است. با مشاهده شماره صفحات مقابل کد بازیابی، می‌توان به متن چکیده گزینش شده، دسترسی یافت.

(د) اسامی پدیدآورندگان نیز به ترتیب الفبا نظم یافته‌اند. در مقابل هر نام، کد بازیابی و شماره صفحه حاوی متن چکیده اثر محقق مشاهده می‌شود. با انتخاب نام پدیدآور، شماره صفحه را

معرفی نویسنده

مؤلف کتاب سیما ویسی نژاد است. وی طی سالهای ۱۳۸۳ تا ۱۳۸۸، ۹ چکیده‌نامه تألیف کرده است که مربوط به طرح‌ها و پایان‌نامه‌های انجام شده در سالهای ۱۳۷۳ تا ۱۳۸۱ به شرح ذیل می‌باشد و توسط وزارت آموزش و پرورش منتشر شده است:

• ویسی نژاد، سیما. چکیده تحقیقات وزارت آموزش و پرورش، سال ۱۳۷۳. تهران: وزارت آموزش و پرورش، پژوهشکده تعلیم و تربیت، ۱۳۸۳.

• ویسی نژاد، سیما. چکیده تحقیقات وزارت آموزش و پرورش (شورای سیاست‌گذاری تحقیقات) سال ۱۳۷۴. تهران: وزارت آموزش و پرورش، پژوهشکده تعلیم و تربیت، ۱۳۸۳.

• ویسی نژاد، سیما. چکیده تحقیقات آموزش و پرورش، سال ۱۳۷۵. تهران: وزارت آموزش و پرورش، پژوهشکده تعلیم و تربیت، ۱۳۸۳.

• ویسی نژاد، سیما. چکیده تحقیقات در آموزش و پرورش، سال ۱۳۷۶. تهران: وزارت آموزش و پرورش، پژوهشکده تعلیم و تربیت، ۱۳۸۳.

• ویسی نژاد، سیما. چکیده تحقیقات وزارت آموزش و پرورش (شورای سیاست‌گذاری تحقیقات) سال ۱۳۷۷. تهران: وزارت آموزش و پرورش، پژوهشکده تعلیم و تربیت، ۱۳۸۴.

• ویسی نژاد، سیما. چکیده تحقیقات وزارت آموزش و پرورش (شورای سیاست‌گذاری تحقیقات) سال ۱۳۷۸. تهران: وزارت آموزش و پرورش، پژوهشکده تعلیم و تربیت، ۱۳۸۴.

• ویسی نژاد، سیما. چکیده تحقیقات وزارت آموزش و پرورش (شورای سیاست‌گذاری تحقیقات) سال ۱۳۷۹. تهران: وزارت آموزش و پرورش، پژوهشکده تعلیم و تربیت، ۱۳۸۷.

• ویسی نژاد، سیما. چکیده تحقیقات وزارت آموزش و پرورش سال ۱۳۸۰. تهران: وزارت آموزش و پرورش، پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش، ۱۳۸۸.

• ویسی نژاد، سیما؛ آهنربایی، نوشین. چکیده تحقیقات وزارت آموزش و پرورش (شورای سیاست‌گذاری تحقیقات) سال ۱۳۸۱. تهران: وزارت آموزش و پرورش، پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش، ۱۳۸۸.

همچنین ایشان در تألیف آثار زیر همکار یا ویراستار بوده‌اند:

• رضوی، عبدالحمید؛ ویسی نژاد، سیما. اقدام پژوهی معلمان (چکیده گزارش‌های برتر کشوری در سال ۱۳۸۶). تهران: وزارت آموزش و پرورش، پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش، ۱۳۸۸.

• حقیقت‌خواه، منوچهر؛ ویسی نژاد، سیما (ویراستار). کارنامه پژوهشی (۲): خلاصه پژوهش‌های پایان‌یافته در پژوهشگاه. تهران: وزارت آموزش و پرورش، پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش، ۱۳۸۷.

• نیازی، سیمین؛ باب‌الحوائجی، فهیمه؛ ویسی نژاد، سیما؛ طباطبایی، افسانه و رزمجویان، مهرناز. نمایه مقالات فصلنامه تعلیم و تربیت (۱۳۸۳ - ۱۳۶۴). تهران: وزارت آموزش و پرورش،

پژوهشکده تعلیم و تربیت، ۱۳۸۴.

نقد و نظر

در این بخش نکاتی کوتاه در خصوص چکیده‌نامه حاضر ارائه می‌شود که امید است توجه به آنها یاری‌رسان نویسنده در ویرایش‌ها و کارهای بعدیش باشد.

مسئله قابل توجه برای خواننده این است که هیچ توضیحی درباره کدهای بازیابی متوالی و بدون ترتیب شماره ارائه نشده. توضیحی منطقی در جایی از کتاب ضروری به نظر می‌رسد.

مسئله دیگر روش استفاده از نمایه موضوعی انتهای کتاب است که در ابتدای کتاب در مورد آن خواننده به این شکل راهنمایی شده است: «نمایه‌های موضوعی به ترتیب الفبا تنظیم شده، با انتخاب کلیدواژه موضوع دلخواه، کد بازیابی چکیده‌های مرتبط مقابل آن دیده می‌شود با گزینش کد یا کدهای بازیابی موردنظر،

به جدول کدهای بازیابی مراجعه کرده، و مقابل کدبازیابی انتخاب شده، شماره صفحات متن چکیده یا چکیده‌های مرتبط نوشته شده است. با مشاهده شماره صفحات مقابل کد بازیابی به صفحات مورد نظر مراجعه و به متن چکیده گزینش شده، دسترسی خواهید داشت».

این نمایه نه تنها وقت خواننده را برای بازیابی چکیده مورد نظر خواهد گرفت، بلکه باعث سردرگمی وی می‌شود. به‌عنوان مثال با جست‌وجوی کلیدواژه آزمون هوش، با کد بازیابی ۲۱۲۶ در مقابل آن مواجه می‌شویم. اکنون باید به جدول نمایه کدبازیابی چکیده‌های سال ۱۳۸۰ مراجعه کنیم ولی مشکل اینجاست که

کدهای بازیابی بدون ترتیب در این جدول قرار دارند و خواننده مجبور است ۸ صفحه جدول را جست‌وجو کند تا بلکه تصادفی به کدبازیابی مورد نظر و در نهایت به شماره صفحه آن دست یافته، چکیده مورد نظر خود را پیدا کند. البته شاید بتوان گفت که ترتیب قرارگرفتن کدهای بازیابی نزولی است، یعنی می‌توان از انتهای جدول به ابتدای آن (از کم به زیاد) حرکت کرد و شماره صفحه مورد نظر را پیدا کرد، ولی ترتیبی منطقی بین کدهای بازیابی

نزولی با شماره ردیف صعودی وجود ندارد.

یکی دیگر از مسائل کتاب این است که هدف پژوهش جداگانه و بعد از چکیده قرار گرفته، در صورتی که بهتر بود در ابتدا قرار می‌گرفت.

سختن آخر

در مجموع می‌توان گفت این مجموعه منبع مهمی برای راهنمایی محققان و دانشجویان رشته‌های مختلف علوم تربیتی است و موجب صرفه‌جویی در وقت آنان هنگام گردآوری و انتخاب اطلاعات و سرعت در انتخاب مدرک مورد نیاز از میان انبوه اطلاعات در جمع‌آوری اطلاعات و پرهیز از دوباره‌کاری و تاخیر در پیشرفت کار پژوهش است و سعی در به‌روز نگه داشتن آن توسط مؤلف و ناشر، نشان از اهمیت این مسئله دارد.

این مجموعه منبع مهمی برای راهنمایی محققان و دانشجویان رشته‌های مختلف علوم تربیتی است و موجب صرفه‌جویی در وقت آنان هنگام گردآوری و انتخاب اطلاعات و سرعت در انتخاب مدرک مورد نیاز از میان انبوه اطلاعات در جمع‌آوری اطلاعات و پرهیز از دوباره‌کاری و تاخیر در پیشرفت کار پژوهش است